

Η ΦΥΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΟΤΑΙ
ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ—ΕΠΙΣΤΗΜΗ—ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Συνεργάται είσι δεκτοί πάντες. Δημοσιεύονται τὰ ἐγκρινόμενα ἔργα, καὶ αἱ εἰκόνες συνεργατῶν καὶ καλλιτεχνιμάτων. Ἀγγελλαι μετ' εἰκόνων. Συνδρομαὶ δεκταὶ εἰς χαρτονόμισμα παντὸς ἔθνους.

Ἐκαστον φύλλον λεπτὰ 15. Πώλησις εἰς τὰ κτάκτια καὶ πρακτορεία. Τόμοι δακλ. δρ. 8, χρυσῶδ. 10. Ἔξωτ. φρ. 14. Οἱ συνδρομηταὶ λαμβάνουσι μέρος δωρτῶν εἰς τὰ λαγεῖα καὶ καλλιτεχνικὰ ἔργα τῆς αἰφύσεως.

ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ ΑΡΙΘ. 2.— ΣΥΝΔΡΟΜΗ Ἐν Ἑλλάδι ἔτησίᾳ Δρ. 8.— Ἐξωτερικῶν ἔτησίᾳ Φρ. 12.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Καρόλου Λετοῦρνῶ Δύο Σχολαὶ, κατὰ μετάφρασιν Στ. Βάλβη — Ἀπὸ Πατρῶν εἰς Καλάβρυτα. Αἱ ἐντυπώσεις μου (μετ' εἰκόνων), ὑπὸ Ἀλ. Κλμπρ.— Εἰς τὴν μάσσα μου (ποίημα) ὑπὸ Α. Π. Βλαχοχρήστου.— Διπλοῦν δράμα, σύγχρονον ἱστορικόν διήγημα, μετ' εἰκόνων (συνέχεια) ὑπὸ Ροῦ.— Θεατρικά. Θεάτρον Παράδεισος. Θεάτρον Ὀμοιοῖας. Θεάτρον Τόχα.— Φίλιππος Τουρναῖρ Ἰπποδρόμιον.— Ἀλληλογραφία τῆς αἰφύσεως.— Αἰνίγματα.— Ἀγγελλαι.

ΚΑΡΟΛΟΥ ΛΕΤΟΥΡΝΩ ΔΥΟ ΣΧΟΛΑΙ

Κατὰ μετάφρασιν
ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ Δ. ΒΑΛΒΗ,
ὀφηγητοῦ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ.
(Συνέχεια καὶ τέλος).

ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΣ

Πῶς; Οὐδεμίαν δέχεσαι διαφορὰν τῆς ἀδρανοῦς ὕλης ἀπὸ τοῦ ὄντος τοῦ ζῶντος, τοῦ σκεπτομένου, τοῦ ἐμψύχου;

ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΣ

Συγγνώμην, ἀλλ' ἐγὼ ἀποκρούω γεγωνυῖα τῆ φωνῆ πᾶσαν ὑπόθεσιν παραδεχομένην εἶδος τι ψυχῆς, ὄντοτήτά τινα, ὡς ὑμεῖς λέγετε, προῖόν νοθογενές ἐκ συζεύξεως οὐσίας τινὸς δῆθεν ἀδιαιρέτου, πάντοτε τῆς αὐτῆς καθ' ἑαυτήν, καὶ τινος οὐσίας διαιρετῆς καὶ σωματικῆς, — προῖόν, ὅπερ τινὲς ἀποκαλοῦσιν ἀρχὴν ζωϊκὴν (principe vital). Ἡ ἐπιστήμη δὲν δύναται νὰ παραδεχθῆ τὸν δυαδισμόν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ὕλης, ὃν οὐδὲν ἀποδεικνύουσιν, οὐδὲ τὴν τριάδα τοῦ πνεύματος, τῆς ζωϊκῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ὕλης. Τὸ ἐνζῶον ὃν δὲν εἶνε ὕλη, οὐδὲ ἀρχὴ ζωϊκὴ, ἀλλὰ τὸ ἐσχατὸν ὄριον τῆς ἐξελιξεως τῶν ὑλικῶν στοιχείων, τῶν διεπομένων ὑπὸ τῶν γενικῶν ἰδιοτήτων, τῶν ἐν αὐτοῖς ἐγκειμένων, συστοιχείωμά τι ἰνῶν καὶ κυττάρων (un agrégat de fibres et de cellules), ἀπορροφῶντων μὲν καὶ ἐκκρινόντων, δηλαδὴ ζῶντων, ὑποκειμένων δὲ ἄλλως εἰς τοὺς μεγάλους νόμους τοῦ κόσμου τοῦς πρυτανεύσαντας κατὰ τὴν γένεσιν αὐτῶν, καὶ συνθεθειμένων χημικῶς ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὑλικοῦ, ἐξ οὗ οὐ σῦγκείται καὶ ὁ ἀνόργανος κόσμος.

ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΣ

Αἱ γνῶμαί σου αἱ ἀλόγιστοι ὅμα καὶ ἀσεβεῖς μ' ἐκπλήττουσι καὶ με λυποῦσι. Καλῶς προεῖδες τοῦτο, ὦ Πλάτων, διδάσκαλέ μου. Ἴδου εἰς τίνας ἀποπλανήσεις δύναται νὰ κατέλθῃ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, ὅταν, καθαιροῦν αὐτὸ ἑαυτὸ καὶ περιφρονοῦν τὴν γόνιμον ἐνόρασιν, ἀποβάλλῃ ἤδη τὴν δύναμιν τοῦ ἀφαιρεῖσθαι ἀπὸ τοῦ πτώματος τοῦ περιδεομένου αὐτὸ καὶ ἀδυνατῆ νὰ ποιήσῃται σθεναρὰν πτῆσιν πρὸς τὴν αἰωνίαν ἀλήθειαν. Τότε στηρίζεται μόνον ἐπὶ τῶν αἰσθήσεων, ἀθλίων ἐρεισμάτων σκωληκοβρώτων, θραυομένων ἐπὶ τῆ βία τῆ πρώτῃ. Ἀλλ' ὅμως, ὅταν ἡ ψυχὴ μεταχειρίζεται τὸ σῶμα ἵνα θεωρήσῃ ἀντικείμενόν τι διὰ τῆς ἀκοῆς, τῆς ὀράσεως, τῆς ἀφῆς, δι' αἰσθήσεως οἰαοδήποτε, μετὰ βραχὺ τι παρασυρομένη ἐν τῷ μέσῳ

τῶν μεταβλητῶν φαινομένων, καθιστομένη ἀσταθῆς ὡς τὸ ἑαυτῆς ὑποστήριγμα, περιπίπτει εἰς σκοτοδίνην καὶ μεθύουσα μέθην δεινὴν σφάλλεται τε καὶ παραπαλεῖ.

ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΣ

Διὰ τῶν μεγάλων τούτων λέξεων καὶ τῶν ἀνεμωλίων τούτων ὄνειροπολημάτων ἀπεπλάνησεν ὁ θεῖος Πλάτων, ὁ διδάσκαλός σου, τὴν ἀνθρωπότητα. Τοῦτο δὲ λέγων, δὲν ἐνωῶ ὅτι δίκαιον εἶνε νὰ κατηγορήσω αὐτοῦ διὰ τοῦτο ἢ

Η ΑΘΗΝΑ

ἀγνοια τοῦ Πλάτωνος ἀπαλλάσσει αὐτὸν κατηγορίας τοιαύτης. Πανταχοῦ ἡ ἀνθρωπότης, ὑπέικουσα εἰς μέγαν πνευματικῆς ἐξελιξεως νόμον, ὄνειροπόλησε πρὶν ἢ σκεφθῆ, ἐμυθολόγησε πρὶν ἱστορήσῃ. Ἡ νηπιακὴ ἡλικία προηγεῖται κατ' ἀνάγκην τῆς ἐφηβικῆς, καὶ ἐν τέλει προτιμότερον εἶνε καὶ αὐτὸ τὸ κενοφρονεῖν τοῦ μηδὲν φρονεῖν, τὸ ποιεῖν χιμαῖρας τοῦ μηδὲν ποιεῖν. Ἀλλ' ὅμως σήμερον ἡ ἐπιστήμη ἠνδρώθη κατὰ μικρόν. Ἡ βάλανος ἐγένετο δρυς, καὶ ἡ ἀνθρωπότης, ἡσυχος ἤδη ἐν τῇ ἀνδρικῇ ἑαυτῆς ἡλικίᾳ, ἀναμένουσα ἐκ τοῦ μέλλοντος τὴν ἐξήγησιν

έκείνου, ὅπερ ἔτι ἀγνοεῖ, θεωρεῖ ψυχρῶς τὸν κόσμον ὅς ἐστιν. Δὲν δημιουργεῖ πλέον ἢ ἐφόδου τοὺς νόμους τοῦ σύμπαντος, ἀλλὰ διατυπῶν αὐτοὺς κατὰ μικρὸν, ἀριθμησασα πρῶτον καὶ ταξινομήσασα τὰ φαινόμενα.

Ἦδη πάμπολλοι ἄνδρες τολμηροὶ ἢ μάλλον δίκαιοι ἀπέκρουσαν εἰς αἰετὰς μεταφυσικὰς ὑμῶν ὄντοτητάς, ὧν τὴν ἀντίληψιν ἀπαρνέεται τελῶς ἡ αὐτῶν διάνοια. Ἀπογυμνούντες δὲ τὴν πραγματικότητα ἀπὸ τῶν ψευδοχρῶσων περικαλυμμάτων, τῶν ἀποκρυπτόντων αὐτὴν εἰς τοὺς ὑμέτερους ὀφθαλμούς, ἀποδέχονται εὐτόλμως τὴν ὑπάρειν, ὅσα εἶνε, μετὰ τε τῶν αὐτῆς ἀγαθῶν καὶ μετὰ τῶν κακῶν αὐτῆς, καί, μὴ ἐπιποθοῦντες θεῖον τι παρελθόν, ὅπερ οὐδέποτε ὑπῆρξε, μὴ ἀποβλέποντες εἰς μέλλοντα εὐδαιμονίας ὠκεανόν, ὃν ἡ εὐθυκροία αὐτῶν ἀδυνατεῖ νὰ παραδεχθῆ, θεωροῦσιν ἑαυτοὺς ἀπλῶς ὡς τὰ ἦττον ἀτελῆ τῶν ὄντων τῶν ἐνοργάνων.

Ἡ παρατήρησις τῶν ζώων, τοῦ νηπίου, τοῦ ἐφήβου, εὐχροντος καὶ ἀσθενούντος, ἀγεί τοὺς ἄνδρας τούτους εἰς τὴν πίστιν ὅτι ἡ σκέψις εἶνε ἀπλῶς ἐγκεφαλικὴ λειτουργία, ἥς ἡ δύναμις εἶνε ἀκριβῶς ἀναλογικὴ πρὸς τὸν βαθμὸν τῆς ἀκραιότητος καὶ τῆς τελειότητος τοῦ ὄργανου. Κατ' αὐτοὺς λοιπὸν ἐγκέφαλος καὶ σκέψις εἶνε δύο στοιχεῖα ἀδιαιλύτως συνηγμένα. Πιστεύουσι κατὰ τὸν μῦθον τὸν παλαιόν ὅτι ἡ Ἀθηνᾶ ἐγεννήθη ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ Διός, δηλαδὴ ὅτι αἱ ιδέαι εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἐρεθισμοῦ τοῦ ἐγκεφάλου ὑπὸ τοῦ κόσμου τοῦ ἐξωτερικοῦ διὰ τῶν αἰσθήσεων, τῶν ἀπαραίτητων τούτων θεραπευτικῶν, ὅσα ὑμεῖς καυχᾶσθε ὅτι περιφρονεῖτε. Πανταχοῦ, λέγουσιν, ὁ ἠθικός ἀνθρώπος ἰχνογραφεῖται ὡς ἐπὶ ὕδατος ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ φυσικοῦ· παρὰ τοῖς διαφόροις ἀνθρωπίνους φύλοισ αἱ χροαὶ τῆς σκέψεως διαφέρουσιν ὅσον καὶ αἱ τοῦ δέρματος, καὶ τὸ ὑποτιθέμεναι ἐν ἑκάστῳ ἀνθρωπίνῳ ἐγκεφάλῳ ιδέας οὐσας γεννήματα ἢ μάλλον ἀντανακλάσεις ιδεῶν ἀπολύτων, ἀρχετύπων, διαριβουσῶν ἐν ἀγνώστῳ τινὶ τόπῳ ὑπεράνω τοῦ θόλου τοῦ οὐρανοῦ, ὅστις ὅμως οὐδαμῶς ἀποτελεῖ θόλον, — οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ παρέχειν πίστιν εἰς διήγημα νηπίου ἢ μεταφυσικοῦ.

ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΣ

Οἴμοι! Δύναται τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα μέχρι τοσοῦτου βαθμοῦ νὰ ἐκφυλισθῆ; Οὐρανια θεότης! Τολμῶσι ν' ἀρνῶνται τὰς ἀναγκαίας καὶ ἐμφύτους ιδέας! Ἐν τινὶ τόπῳ τῶν ἑαυτοῦ συγγραμμάτων ὁ θεὸς Πλάτων, ὁ διδασκαλός μου, περιέγραψε θελκτικόν τι καὶ ἀρμονικὸν τοπεῖον, σκηνην χερσεῖσαν μαθημάτων τινος αὐτοῦ ἐκ τῶν ὑψίστων. Τὸ σύσκιον τῶν πλατάνων καὶ τῶν ἄγνων τῶν εὐωδῶν διετῆρει ἐκεῖ τὴν δροσερότητα κρυσταλλίνης πηγῆς· τὸ μελωδικὸν τῶν τεττίγων ἄσμα ἐδόθη τὸν διαφανῆ καὶ καθαρὸν ἀέρα, ἐν ᾧ πέραν ὁ Ἰλισσὸς περιεζώνυσε τὴν χλοερὰν πεδιάδα ὡς κροσσὸς ἀργυροῦς τὴν εἰκόνα ταύτην, τὴν ὑποτυπώθεισαν δι' ὀλίγων γραμμῶν ὑπὸ τοῦ διδασκάλου, ἀνακάλεσον ἐν τῇ φαντασίᾳ σου, καὶ κατ' ἀνάγκην θὰ αἰσθανθῆς ἀφυπνιζομένην ἐν τῇ ψυχῇ σου τὴν ιδέαν τοῦ καλοῦ, ἢ ἴσως, ὡς ἤθελεν ὁ Πλάτων, τὴν ἀνάμνησιν τοῦ ἀπολύτου κάλλους, ἢν διείδομέν ποτε ἐγγὺς τῆς θεότητος. Πῶς λοιπὸν; Τὴν εὐγενῆ ταύτην καὶ ἀναγκαίαν τοῦ καλοῦ ιδέαν ἀξιοῖς σὺ νὰ ποριοθῆς διὰ μέτρων καὶ σταθμῶν καὶ ἀθλίων παρατηρήσεων, καὶ τοῦτο καὶ μόνον δὲν ἀποδείκνυσιν ἀρά γε τὴν ὑπάρειν ὄντοτήτων ἀναλλοιώτων, ἀθανάτου καὶ αὐλοῦ ψυχῆς, ἐξωρισμένης μακρὰν τῆς οὐρανιας ἑαυτῆς πατρίδος;

Αἰσθητικὸς

Ἡ ἡδονικὴ ἐντύπωσις ἦν εἰς ἀνθρώπους τινὰς ἐμποιεῖ ἢ θέα ὠραίου τοπεῖου, τεχνουργήματος ὠραίου, αὐτὴ ποιητοῦ ἢ ἀνάγνωσις, οὕτε μάλλον οὕτε ἦττον θαυμασία καὶ μυστηριώδης μοῖ φαίνεται ἢ γευσις τῆς εὐάρεστος ἢ αἰσθητικῆς ἐντύπωσις, οἰαδῆποτε αὐτὴ καὶ ἂν ἦ. Ὁ Σωκράτης μοι φαίνεται ἄσχημος, ὠρατὸς μοι φαίνεται ὁ Ἀλκιβιάδης, ὡς ἡ κολοκύνθη μοι φαίνεται πικρά, ὡς γλυκὺ μοι

φαίνεται τὸ μέλι. Ἐν πᾶσι τούτοις οὐδὲν ἄλλο ὑπάρχει ἢ ἐντύπωσις παρηγμένη ἐπὶ τῶν νευρικῶν μου κέντρων τῆ τῶν αἰσθήσεων μεσιτεία.

ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΣ

Καὶ εἰς τὸ ἀγαθὸν λοιπὸν καὶ εἰς τὸ κακόν, καὶ εἰς τὸ ἀληθὲς καὶ εἰς τὸ ψευδές, καὶ εἰς τὸ δίκαιον καὶ εἰς τὸ ἀδίκον, τὴν αὐτὴν σὺ ὡσαύτως ἀπονέμεις ἀρχήν;

Αἰσθητικὸς

Ἰσως, ἀλλ' ἀναβάλωμεν τοῦτο, ἂν ἀγαπᾶς εἰς ἄλλην διάλεξιν. Παρατηρήσωμεν δὲ μόνον ἐν παρόδῳ ὅτι μετὰ τῆς λέξεως ιδέα συνδέει ἐννοία πολὺ διαφόρου καὶ πολὺ ὀλίγον ἀκριβεῖς. Ἡ ἀληθὴς τῆς λέξεως ταύτης ἐννοία οὐδόλως εἶνε εἰκὼν ἀλλὰ γνῶσις, σχέσις ἐκ συγκρίσεως ἐξηγμένη, καὶ οὐ προκαλῶ νὰ εὕρῃς ιδέαν τινὰ κατὰ τὴν ἐννοίαν τῆς εἰκόνας, ἢν σὺ εἰς αὐτὴν ἀπονέμεις, παρὰ τῶ ἐμβρῶν τῶ ἐν τῇ μήτρᾳ περικεκλησμένῳ ἢ παρὰ τῶ κλαυθμηρίζοντι νεογνῷ. Κατὰ τίνος λοιπὸν ἡλικίαν ἐκφαίνονται αἱ ἰδέαι ἐμφυτοὶ ιδέαι σου; Διατί τοσοῦτοι ἀνθρώποι εἶνε ἐστερημένοι αὐτῶν; Διατί αἱ ιδέαι αὐταὶ αἱ ἐμφυτοὶ ποικίλλουσι τοσοῦτο πολὺ κατὰ τὴν ἡλικίαν, τὸ φύλον, τὴν φυλὴν, τὴν κοινωνικὴν κατάστασιν, τὴν ὑγίειαν καὶ τὴν νόσον; Ποῦ ὑπάρχουσι παρὰ τῶ παράφρονι, παρὰ τῶ βλακί; Τσοσῦτα ζητήματα, εἰς ἃ ἡ μεταφυσικὴ οὐδέποτε ἤδυνήθη ν' ἀποκριθῆ ἄλλως ἢ διὰ βόμβου ἐκκωφαντικοῦ λέξεων ἀκαταλήπτων.

Ἀλλὰ βλέπω καὶ γινώσκω ὅτι οὐδέποτε θὰ δυνηθῶμεν νὰ συνεννοηθῶμεν, καὶ διὰ τοῦτο περιορίζομαι συμπυκνῶν ἐν ὀλίγοις τοὺς κανόνες, ἀφ' ὧν οὐδέποτε κατὰ τὴν γνῶμην μου ὀφείλει τις ν' ἀπομακρυνθῆ. Ἐκτὸς τῶν γεγονότων τῶν ἀπτῶν καὶ τῶν νόμων, οὓς δύναται τις ἐξ αὐτῶν νὰ ἐξαγάγῃ, δὲν ὑπάρχει ἀληθὴς βεβαιότης. Τὸ ἔδαφος ἐπιλείπει, καὶ χωρὶς ἐδάφους οὐδὲν ἄλλο μέλλει τις νὰ σχηματίσῃ ἢ δεῖλῶς ὑπεθέσει, ὠφελίμως ὅμως, διότι δύναται νὰ ὑποδεικνύσῃ εἰς τὴν ἐπιστήμην κατακτήσεις μελλούσας, ἀλλ' ἂς ὀφείλει τις νὰ εἶνε ἐτοιμὸς ἀσπλάγχχνος ν' ἀποκρούσῃ, εὐθὺς ὡς ἐπιφανῶσιν ἀντιφατικὰ γεγονότα, εὐθὺς ὡς ἀναλάμψη ἢ ἀληθὴς ἀλήθεια, ἢ ἀλήθεια ἢ ἐπιστημονικὴ.

ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΣ

Σπεύσωμεν ν' ἀναγνῶμεν πάλιν τὸν θεῖον Πλάτωνα, νὰ ὄνειροπολήσωμεν μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Ἰλισσοῦ, νὰ καθεσθῶμεν παρ' αὐτῶν κατὰ τὰ ἐρατεινὰ ἐκεῖνα συμπόσια, καθ' ἃ ὁ οἶνος, αἱ σπονδαί, ἡ μουσικὴ καὶ οἱ ὕμνοι, ἀναζωπυρῶντα ἐν τῇ ψυχῇ τὴν εἰκόνα τοῦ αἰωνίου κάλλους, προπαρσκευάζον οὕτω καλῶς τὸν σοφὸν εἰς τῆς ἀληθείας τὴν ἐρευναν.

Αἰσθητικὸς

Σήμερον ἡ ἀλήθεια ὀλιγώτερον ὀρέγεται τῆς ποιήσεως καὶ τῶν συμποσίων. Μὴ περιφρονεῖσα καὶ τὴν διαλεκτικὴν, ἐκτιμᾷ ἀπείρως τὸ σχαστήριον τοῦ ἀνατομικοῦ· καλόν τι μικροσκοπίον τῆ φαίνεται τοσοῦτον ὑπέρτερον κυπέλλου εὐώδους οἴνου ὅσον καλὸς τι συλλογισμὸς, εἰς γεγονότα ἐπεριεξιόμενος, διαπρεπὺς ὄνειροπολίας. Τὰ ἐργαστήρια τοῦ χημικοῦ καὶ τοῦ φυσιοδίφου τῆ ἀρέσκουσι μάλλον ἢ αἱ σκίσεις αἱ ἐξοχαί! Ἐν αὐτοῖς μεγεθύνεται, ἐν αὐτοῖς διαίταται. Χαιρετε, ὄντοτητες μεταφυσικαί, ποικιλόχροισ πομφόλυγες σάπνως, δι' ὧν διασκεδάσει ἐπὶ βραχὺ τὴν ἀνθρωπίνην διάνοια ἐν νηπιεῇ ἀλεγεινῇ καὶ ἄς ὕστερον ἐκπλήσεται ὅτι ἠγάπησε!

Εἰς τὴν Μαννα μου

Ἐσὲ ἐκλείσας τὰ μάτια σου
Κ' ἐγὼ ἔχασα τὸ φῶς μου,
Σ' εἶχα κρυφὴ πορηγοριά,
Ἐσὺ ἤσουσι ὁ θεὸς μου,
Καὶ σ' ἔχασα, μάννα χρυσεῖ,
Κ' ἔχασα τὴν χαρὰ μου,
Ἐσὲ εἶχα ἐλπίδα, κύμισμα
Κυρᾶ, βασιλισσά μου.

Μ' ἔνα γλυκὸ χαμόγελο
Μῶδιωχες καθεὺν λύπη
Μ' ἔνα γλυκὸ σου φίλημα,
Ἀγάπης καρδιοκτύπι,
Μ' ἔστυγνισσοῦσε, μάννα μου,
Κι' ὄλα τὰ βέβαια μου
Μὲ τὸ φιλὶ σου ἔκαναν,
Γλυκερὰ παρηγοριά μου.

«Ὡ νῆξερὸς πῶς σ' ἀγαπᾶ!»
Μῶλεγες μίαν ἡμέρα,
Ὡ τῶξερα μαννοῦλα μου,
Ὅπως σ' αὐτὴ τῇ σφαίρᾳ
Δὲν εἶχα ἄλλον ἀπὸ σὲ
Νὰ μ' ἀγαπᾶ κυρᾶ μου,
Κ' ἔγεινε ἡ λύπη ἠφαιστέιο
Καὶ καίει τὰ σωθικά μου!

Σὰν λησιμονήσω εἰς ποτὲ
Θὰ παύσῃ κ' ἡ ζωὴ μου.
Ἄλλ' ἡ ψυχὴ σου θὰ ἐνωθῆ
Μαζὴ μετ' ἐμὴν ψυχῇ μου
Εἰς τ' ἀγνώστου τὰ μέρη. . .
Ὡ ποῖα θῆναι ἡ χαρὰ τῆς
Ναύτης καὶ πάλι συντροφιά
Ἐσὲ παρηγοριά τῆς!

Ὡ σὲ ζητῶ καθεὺν στιγμήν
Ἀναστενάζω, κλαίω,
Παρρημιῶ, μαννοῦλα μου,
Ὡσὰν τρολλὸς καὶ λέω:
« Ἀγία ψυχὴ τῆς μάννας μου,
« Ἐνθραίνου καὶ θυμῆσου
« Νὰ στέλνῃς γιὰ παρηγοριά
« Σὲ μ' ἐμένα τὴν εὐχὴ σου».

Αὐτὴ ἔχω τώρα στῆσιγμα
Παρηγοριά κ' ἐλπίδα,
Μοιάζω μετ' ἐνάτῃ, ποὺ ἔξαφνα
Τοῦ φεγγαριοῦ μὲ ἀντίδα
Τοῦ δίνει ἐλπίδα καὶ ζωὴ
Σ' τὴν ἄγρια ἀνεμοζέλι. . .
Ὡ ἂν τὴν εὐχὴ σου μάννα μου,
Ἐλπίδα δὲν ἔχω ἄλλη

Ἄ. Π. Βλαχοχρηστὸς.

Ἀπο πατρῶν εἰς Καλαβρυτὰ αἱ ἐντύπωσεις μου

Μὲ θάκτρον εἰς τὴν μίαν χεῖρα, μὲ μολυβίδα εἰς τὴν ἄλλην καὶ μὲ καρδίαν περυσσομένην εἰσέρχομαι ἐν τῇ Πατρῶν—Ἀθηνῶν ἀμαρσοτοιχίᾳ— διασχίζομαι ἀτέρμονας νεοθαλεῖς σταφιδαμπέλους, ἀναπνέομαι ποντιαὶν αἴραν καὶ ὁ Μάιος μὴν, ὁ μεσῆλιξ αὐτὸς ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων μὲ τὸν ποδήρη χιτῶνα, μὲ κάλαθον πλήρη ἀνθῶν πρὸς τὴν βίνα καὶ μὲ ταῶν παρὰ πόδας, μὲς ραίνει δαψιλῶς μὲ τὴν μεθυστικὴν του εὐωδίαν— χαιρετίζομαι τὸ ἐνοσίγαιον Αἴγιον καὶ κατέρχομαι τοῦ ἀκουράστου καὶ τερατώδους πυριπνοῦ ἵππου μου εἰς Διακοπτόν.

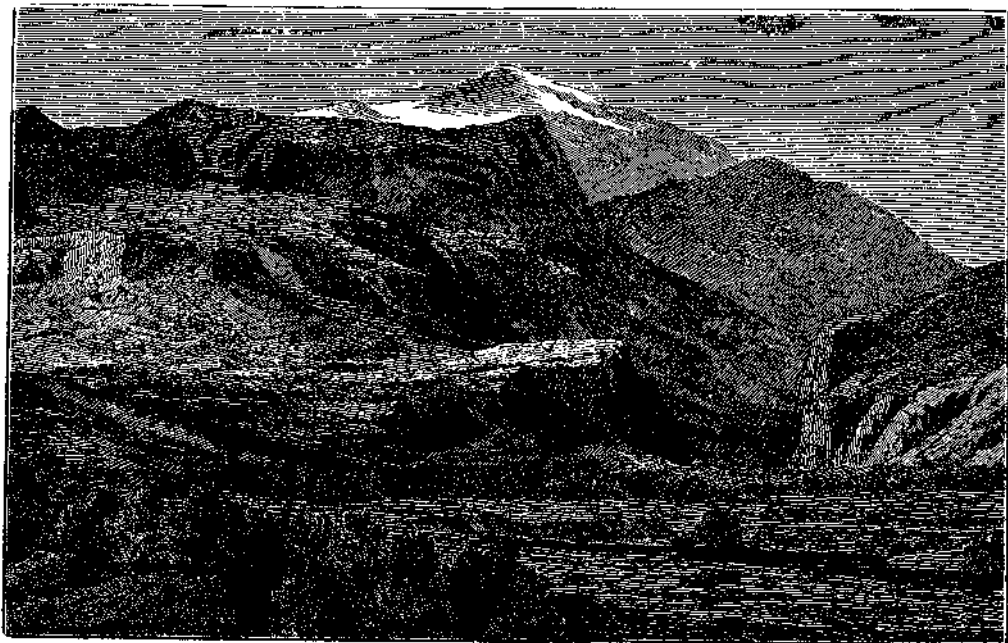
Διακαιόμενος ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας ὅπως διέλθω ἐκ τῆς κατασκευαζομένης πολυθρηλλήτου σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Διακοπτοῦ—Καλαβρυτῶν, παρεκάλεσα τὸν ἐργολητὸν τοῦ κατασκευαζομένου ἐκείνου τμήματος, ἀβρόφωνα νείον, ἵνα με δεχθῆ τὸ μετ' ὀλίγον ἀναχωρησόμενον ἀχθοφόρον τραῖνον. Ἀληθῶς μεταξὺ τῶν ἀνελθόντων ἤμην κίχῳ, ὅτι, ἡ μηχανὴ ἐκινεῖται καὶ κατ' ἀρχῆς μὲν διερχόμεθα ὄμαλόν τι μέρος, μετ' ὃ βυθίζομεθα εἰς ἀποκρήμους καὶ ὑψιπετεῖς λόφους, βαίνοντες παροχθίως καὶ πολλαχοῦ διασκελιζόντες τὸν Βουραϊκὸν ποταμόν, ρέοντα ἐντὸς βαθυτάτης ἐρεβώδους φάραγγος· ὁ βόμβος τοῦ καταρρέοντος ποταμοῦ εἰς ἀπορρώγων βράχων, αἱ πολλαχοῦ διατρήσεις τῶν βουνῶν, ὧν αἱ οὐρανόπλαγκτοι κορυφαὶ ἐκατέρωθεν τῆς γραμμῆς φαίνονται οἰονεῖ μετεωριζόμεναι ἀνωθεν τῶν κεφαλῶν μας καὶ κρεμάμεναι ὡς ζῆφοι τοῦ Δαμοκλέους, καὶ τὸ ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν χαίνον ταρταρωδῆς βάραθρον, πάντα ταῦτα καθιστῶσιν (καὶ τὴν φύσιν ἀγριωτέραν καὶ τῆς κολάσεως τοῦ Δάντου! ἐνθ', δὲ περιεργαζόμενοι διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὰ θέσκελα τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας ἔργα μετὰ σεμνοτυφίας ἑθαυμάζομεν, ἤκουον βρυχωδῶς οἰονεῖ κροάζουσαν τὴν παρθένον φύσιν «εὐνίακηκῆς με ἀνθρακῆς». Καὶ δὴ, ἄνευ ἀντιφρονήσεως, μετὰ τὸ ἐν Ἑλλάδι μέγα ἔργον τῆς τομῆς τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου, τῆς πραγματώσεως τοῦ ὄνειρου τούτου τῆς ἀρχαιότητος, τοῦ Περσίου, τοῦ Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ, τοῦ Νέρωνος κλπ. ἔπειτα τὸ ἔργον τοῦτο τῆς γραμμῆς Διακοπτοῦ—Καλαβρυτῶν, δι' ὅπερ ὅμως εἰς ἐλαφρότητα καὶ κακῆς ἴσως ἐπιγνώσεως τῶν πραγμάτων ἀκριτὰ ἑκατομμύρια ἔχουσι ἤδη καταναλωθῆ ἐπὶ πλέον μέχρι τοῦδε, ὡς ἐκ τῆς ἀνωμαλίας τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν πολλῶν τεχνικῶν ἔργων, μόλις δὲ ἤρξατο παρέχουσα ἡ δυσχερὴς αὐτὴ γραμμὴ ἐλπίδας περατώσεως. Τούναντιον δὲ, ἂν αὐτὴ ἐφέροι ἐκ Πατρῶν πρὸς τὰ Καλαβρυτὰ, ἡ συγκοινωνία καὶ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἐμπορίου ἦθελεν ἴσως εἶσθαι λυσιτελεστέρα, μὲ τὴν πιθανότητα μάλιστα μικροτέρας δαπάνης, ὡς πολλοὶ εἰδικοί διατείνονται.

Τοῦ ἀχθοφόρου ἡμῶν τραίνου φθάσαντος μέχρι τοῦ σημείου ἐκείνου, ἐνθα αἱ ραβδώσεις ἔχουσι στρωθῆ, ἦτοι δύο ὥρας ἐκείθεν τῶν Καλαβρυτῶν, κατήλθον αὐτοῦ, ἐξακολουθήσας πεζῇ τὴν πορείαν, ὅτι ἀπηυδηκῶς καὶ βουλεμιῶν ἔμεινα εἰς τὸ χάρι τῆς κυρᾶ—Ἀριστοτελενας, ὅπερ μετὰ πάροδον ὥρας ἀπῆντησα. Καθῆσας δὲ ἐπὶ σκιμποδος καὶ ὑπὸ παχύσκιον καρυάν, ἀπέμασπον τοῦ μετώπου μου τὸν ἀναβλύζοντα ἰδρώτα, ἀναμείναν νὰ ἐμφανισθῆ ὁ χαντζῆς· ἀλλ' εἰς μάτην περιφέρω τὰ βλέμματά μου καὶ δὲν βλέπω ἢ ὄρηθας σκαλιζούσας διὰ τῶν ποδῶν μου, ὅπως εὐρωσι τροφήν, καὶ τσαντίλαν τυροῦ ἀνηρημένην ἐπὶ τοῦ τοίχου. Οὕτω παρήλθον στιγμαί τινες, ὅτε τέλος κρότος μανδάλου ἐνδοθεν τοῦ πενιχροῦ οἰκίσκου προσεβόησε τὴν προσοχὴν μου ἐπὶ τῆς θύρας, ἥς ἀνεφθείσετ' ἠσυχῶς, προέκυπτεν ἐκ ταύτης σῶμα φωτοβόλον, ὡς ὁ ἥλιος τὴν πρῶταν ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ βουνοῦ, δηλ. γυνὴ μεσῆλιξ μὲ κεφαλόδεσμον καὶ κεντημένην γιούρδαν, μὲ παρειὰς μελιτέους καὶ ὀφθαλμοὺς πυρίνους, καὶ μὲ ἐν μεδιάμα γοητευτικῶν εἰς τὰ χεῖλη, ἱκανὸν νὰ μεταρσιώσῃ

τήν φαντασίαν του ποιητού εις τὰ αἰθέρια ὕψη, καὶ τὸν Φειδίαν εἰς φρενοκομίαν νὰ ἐγκλείσῃ. Ἡ γυνὴ αὕτη ἀφοῦ ἔρριψε πλάγιον ἐπ' ἐμοῦ βλέμμα κατεγίνετο εἰς τὴν τακτοποίησιν τῆς πολυδαίδαλου ποδιᾶς τῆς, ἀναμένουσα νὰ τῇ δώσω ἴσως διαταγὰς.

— Ἐχεις τίποτε, κυρὰ, νὰ φάγω; τὴν ἔρωτῶ.
— Αὐγὰ καὶ τυρὶ, μοὶ ἀπαντᾷ ἐκείνη ἀφελῶς.
Ἡ κυρὰ Ἀριστοτέλενα, οὐσα εὐχαρὶς καὶ ἐνδοτικὴ εἰς τοὺς ἀστεϊσμοὺς τῶν ξένων καὶ ἄγαν περιποιητικὴ, μὲ σαγηνευτικὸν πάντοτε μειδιάμα πρὸς τοὺς διαβάτας—δραστηκὸν δέλεαρ διὰ τοὺς τοιοῦτου εἶδους ἐπαγγελματίας—κατορθοῖ οὕτω νὰ προσελκῆ αὐτοὺς καὶ ἐκμυζᾷ τὰ βελάντια τῶν.

φον εἰς τὴν φαλακρὰν τῶν, ἐγὼ εἰσπρόχθην εἰς τὴν γῆν τῶν καπετανίων, τὴν χώραν τῶν Ζητιέων, Πετμεζέων, Φωτηλάδων, καὶ ἐπάτηον τὸ χῶμα ἐξ οὗ ἐβλάστησεν ἡ δάφνη, δι' ἧς ἐπέλεθη ὁ στέφανος τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος, ἥτοι εἰς τὴν κωμόπολιν Καλάβρυτα. Κατὰ τὴν εἰσοδὸν μου συνήντησα δύο κυρίους, τὸν Ἐφορον μετὰ τοῦ Κατῆ—οὕτως ὀνομάζουσιν οἱ Καλαβρυτινοὶ τὸν Εἰρηνοδίκην, ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι εἶχε δίκαιον ὁ Σατωθριάνδος γράφων, ὅτι πολλοὶ τουρκικαὶ λέξεις θέλουσι μείνει ἐν τοῖς σπλάγγνοις τῶν Ἑλλήνων—μετὰ τῶν ὁποίων προχωρήσαντες, μετέβημεν εἰς τὸ πρῶτον παρατυχὸν καφενεῖον, πρὸ τοῦ ὁποίου ὕψικομοὶ καὶ τανύφυλλοι πλάτανοι θροοῦντες παρείχον τερπνὴν ἀπολαύ-

Ἀπὸ Πατρῶν εἰς Καλάβρυτα.

Τέλος ἀφοῦ ἔφαγα ὀλίγον ἢ μᾶλλον ὅσον ἰδυνήθη, ἀποχαιρετήσας τὴν ὁρεσίβιον μάγον σιρῆνα ἀνεχώρησα, ἐνῶ γέροντες παρακείμενος πρηνῆς ὑπὸ τινὰ καρῶν καὶ τὸν κολοσσὸν τοῦ χανιοῦ θωπεύων, ἤδε ἀνακρεοντεῖους ᾤδᾶς.

Τριαντάφυλλό μου εὐδάδο καὶ ἀγνούλα μου δροσάτη ὁ ξένος σ' ἀποχαιρετᾷ καὶ μεῖς ἂν θῆς πίνουμε κρασάκι.

— Μωρὴ φέρτο νὰ τὸ στραγγίζουμε ἐξηκολούθησεν εἶτα, καὶ ὅ,τι θέλει ὁ κόσμος ἄς λείει.

Τὴν τελευταίαν ταύτην φράσιν τοῦ γέροντος χωρικοῦ ἤκουσα σθενωμένην ἐν τῷ ψιθυρισμῷ τῶν ἀνασειομένων φύλλων τοῦ δάσους καὶ ταῖς ὕλακαῖς τῶν ποιμενικῶν κυνῶν, οἵτινες μὲ κατεδίωκον ἀπεργόμενον.

Ὅτε ὁ πανδερχὴς ἥλιος ἐβυθίζετο ὀπισθεν τοῦ Παναχαϊκοῦ καὶ οἱ γεωργοὶ μὲ τὸ Ἡσιόδειον ἄροτρον τῶν ἐπίστρε-

στικότητα περιπάτου, καὶ πρὶν ἢ καλέσωμέν τινα, ὁ ὑπηρέτης τοῦ καφενεῖου ἐπλησίασε μετὰ ζῆλον καὶ προθυμίας, ὅπως παρέξῃ ἡμῖν τὰς ἐκδουλεύσεις του.

Κατ' ἀρχὰς ἐνόμισα, ὅτι τὰ πάντα εἶναι ἄφθονα ἐνταῦθα.

- Τί θὰ πάρτε, κύριε; μᾶς ἠρώτησεν.
- Δός μοι ἓνα λουκούμι, ἀπήντησα ἐγὼ.
- Τὸ λουκούμι, κύριε, ἐτελείωσε, ὑπέλαβεν ὁ ὑπηρέτης.
- Αἶ, καλὰ τότε φέρε μου ἓνα μπισκότο καὶ κρύο νερό.
- Νερὸ μάλιστα, ἀλλὰ καὶ τὸ μπισκότο, κύριε, καὶ ἐκεῖνο ἐτελείωσε πρὸ ὀλίγου, ματτίχα, ροῦμι, σουμάδα, ἂν θέλετε.

Ἐγείρας τότε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐξ ἀνάγκης μειδιάσας—
— Φέρε σουμάδα λοιπόν, εἶπον.
(Ἔπεται τὸ τέλος).
Ἄ. Κλημης.

ΔΙΠΛΟΥΝ ΔΡΑΜΑ

ΣΥΓΧΡΟΝΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'

Ἀναχώρησις τῆς Μαίρης.— Ὁ Μιμίκος στρατιώτης, ἐπίκουρος νοσοκόμος, δόκιμος ἰατρός.

Τὴν ἑκαύριον ὁ Μιμίκος συνοδουόμενος ὑπὸ τοῦ φίλου αὐτοῦ Συνοδινοῦ προσῆλθεν ἀπὸ τῆς ἐνάτης καὶ ἡμισίας ὥρας τῆς πρωίας εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου Πελοποννήσου καὶ ἔλαβον θέσιν ἐξωθεν τοῦ καφενεῖου, τοῦ ἐντός

τοῦ περιβόλου τοῦ σταθμοῦ κειμένου, τοποθετήσαντες τὰ καθίσματα αὐτῶν εἰς θέσιν κατάλληλον, ἐναντι τῆς ἀναμενούσης βασιλικῆς ἐκτάκτου ἀμαξοστοιχίας.

— Λοιπόν, Μιχαῆλ, ἠρώτα αὐτὸν ὁ Συνοδινός, πῶς εἶσαι; αισθάνεσαι λύπην ἢ στενοχωρίαν διὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς ἀγαπητῆς σου Μαίρης;

— Μᾶλλον ἀγανάκτησιν αισθάνομαι, φίλε μου, νὰ βλέπῃς ἀπερχομένην μακρὰν σοῦ, νὰ βλέπῃς ἰπτάμενον ἀπὸ

τὰς ἀγκάλας σου, ὅτι ἱερώτερον, ὅτι προσφιλέστερον ἔχεις εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, νὰ πονῆς μέχρις ἀποπνιγμοῦ διὰ τὴν στέρτησιν αὐτὴν καὶ ἐν τούτοις νὰ μὴ δύνῃσαι, νὰ μὴ ἔχῃς οὔτε τὸ θῆρος, οὔτε τὴν τόλμην, οὔτε τὰ μέσα νὰ κρατήσῃς πλησίον σου αὐτὸ τὸ ὄν, τὸ ὁποῖον τόσον σὲ ἀχρηστᾷ καὶ διὰ τὸν ὁποῖον σὺ θυσιάζεις! . . . καὶ νὰ τὸ βλέπῃς ἀπαθῶς, ἐξ ἀνάγκης, ἐκ καθήκοντος, ὡς λέγουσι, νὰ φεύγῃ ἀκουσίως ἐαυτοῦ πέραν, μακρὰν εἰς ἀπομακρυσμένους καὶ ἀγνώστους τόπους. . . εἶναι φρικτὸν!

— Αἶ, καὶ διατί λοιπόν τώρα δὲν φιλοσοφεῖς, κύριε πλατωνικέ; . . . ἤδη ἔρχεται ἀνεγκραστικῶς εἰς τὴν σχολὴν τοῦ θετικισμοῦ, ἐγκυκαλείπων τὰς θεωρίας σου.

— Ναι . . . ἔχεις ἐν μέρει δίκαιον, ἀγαπητέ, καὶ ἐφύλαξας, ὡς βλέπω, τὴν περίεσιν νὰ μὲ ἀντικρούσῃς, ἀλλὰ τῆς περιστάσεως ταύτης μὴ πραγματοποιουμένης, τίς μ' ἐμποδίζει νὰ φιλοσοφῆσω ἐπὶ τοῦ ἀποπτάντος μοι οὐνεῖρου;

- Ὅλα ὄνειρα εἶναι.
- Πρόσκαιρα ἦμως.
- Θὰ τὸ ἴδωμεν.
- Ναι θὰ τὸ ἴδωμεν.

Αἶφνης ὁ κρότος τῶν προσερχομένων ἀμαξῶν, ἡ κίνησις τοῦ παρευρισκομένου ἐκεῖ ὀλίγουπλήθους καὶ ὁ συνωστισμὸς αὐτοῦ ἐν τῷ σταθμῷ προσείλκυσε τὴν προσοχὴν τῶν.

Μετ' ὀλίγον ἐπεφάνησαν ἐρχόμενοι οἱ βασιλεῖς, ὁ διαδόχος μετὰ τῆς Σοφίας, ἡ ἀκολουθία τῆς αὐτῆς, οἱ ὑπουργοί, τινὲς τοῦ διπλωματικοῦ σώματος, πολλοὶ κυρίαὶ καὶ διάφοροι στρατιωτικοί.

Ὁ Μιχαῆλ τότε ἠγέρθη, περιέφερε τὸ βλέμμα πανταχ ἑσέ, ἀλλὰ δὲν ἐφάνη εὐχαριστημένος. Ἀνησυχία τις κατέλαβε τὸ πρόσωπόν του. Ἐζήτει διὰ τοῦ βλέμματός τὴν Μαίρην καὶ δὲν τὴν εἶδεν.

Ἦρξαντο οἱ ἀσπασμοὶ χειραψίας καὶ ἀποχαιρετισμοῦ καὶ ὁ διαδόχος μετὰ τῆς Σοφίας καὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν ἀνηλθον ἐπὶ τῆς ἀμαξοστοιχίας. Ἐν ταυτῷ δὲ μελανεῖμων κέρη ἀκολουθοῦσα αὐτοῦς καὶ εἰσελθούσα ἐν τῇ σιδηροδρομικῇ ἀμαξῇ ἐφάνη παρατηροῦσα ἐξωθι διὰ τῆς θυρίδος καὶ ζητούσά τινα ἐντός τοῦ πλήθους, ὅτε τέλος οἱ ἀγρυπνοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς συνήντησαν τοὺς ἀπαρηγορητοὺς τοῦ Μιμίκου.

Ἐχαιρετήθησαν σιγηλῶς, ἐμειδιάσαν πικρῶς, καὶ ἐδάκρυσαν ἀπαρηγορητῶς.

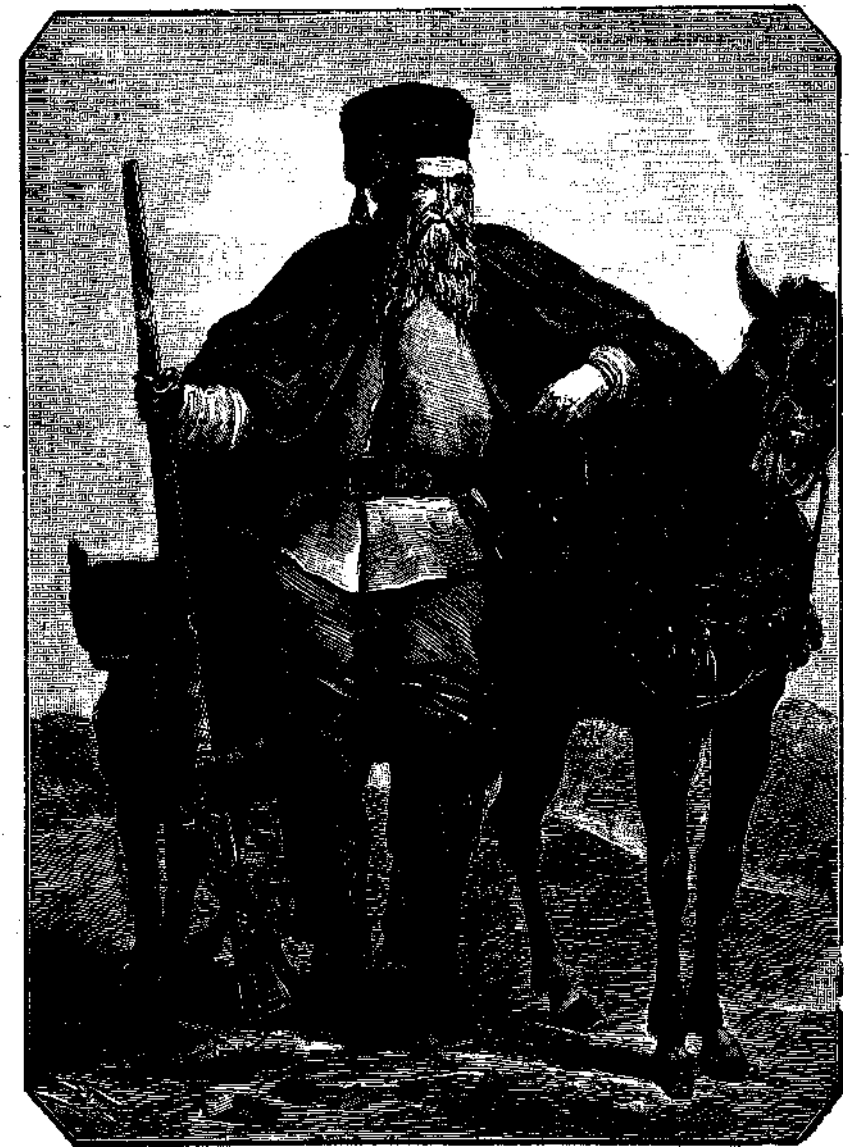
Ἡ ἀμαξοστοιχία τότε ἐκίνησε καὶ μετὰ μικρὸν ἐφαίνετο μόνον ὁ καπνὸς τῆς ἀπερχομένης καὶ συριζούσης ἐτι μακρὰν ἀτμομηχανῆς.

— Τετέλεστα! Ἄγωμεν τώρα, Μιχαῆλ, εἶπεν ὁ Συνοδινός τῷ Μιμίκῳ, λαμβάνων αὐτὸν ἀπὸ τοῦ βραχίονος, καὶ προσπαθῶν νὰ τὸν ἀπομακρύνῃ ἐκείθεν. Ἄγωμεν, τί παρατηρεῖς πλέον; ἀνεχώρησαν. . .

— Τὸ βλέπω . . . ἀλλὰ στάσου, ἀδελφέ, νὰ φύγῃ ὁ κόσμος, κατὶ θέλω νὰ παρατηρήσω ἐτι.

— Τί;
Καὶ ὁ Μιμίκος ἐφαίνετο ἀναζητῶν τι ἐπὶ τοῦ ἰδάφους. Αἶφνης κύψας, ἔλαβε μικρὸν χάρτην, ἐφ' οὗ ἀνέγνωσεν «Ἐκλυσσα ὄλην τὴν νύκτα. Παρηγορήθητι μὲ τὰς ἀναμνήσεις».

- Τί εἶναι, τῆς Μαίρης;
- Ναι . . .
- Μὰ τί . . . σὰς βοηθεῖ φαίνεται καὶ ὁ διάβολος! . . . Πῶς; τὸ ἤξευρες;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ο ΚΑΝΤΑΝΟΛΕΟΣ

Ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς Κρήτης

— Αἶ! φίλε, μὲ συνείθισεν οὕτω, δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορά, τὸ ὑπέθεσα, διότι καὶ ἄλλοτε ἐπραξε τοῦτο, εἴτε ἀπὸ τῆς ἀμαξῆς, εἴτε ἐν περιπάτῳ, εἴτε ἐν ἐξοχῇ . . . ὁσάκις δὲν δύναται νὰ μοὶ διηγήσῃ, μοὶ ρίπτει οὕτω δύο λέξεις διὰ τοῦ χάρτου καὶ παρηγοροῦμαι.

— Περιέργον! Τελεῖα γυνὴ! . . .
— Καὶ τέλειος ἄγγελος! . . .

Ἐκτοτε αἱ ἡμέραι παρήρχοντο χωρὶς ὁ Μιμίκος καὶ ἡ Μαίρη νὰ λαμβάνωσι πλέον εἰδήσεις περὶ ἀλλήλων. Καὶ ὁ μὲν Μιμίκος σπανίως ἐξήρχετο τῆς οἰκίας του, ὅτε μὲν μελετῶν, ὅτε δὲ ἀναπαλῶν καὶ ρεμβάζων ἐπὶ τῶν περιεχομένων τοῦ σημειωματαρίου καὶ τῶν ἐπιστολῶν τῆς Μαίρης, ἡ δὲ Μαίρη ὡσαύτως, ταξειδεύουσα εἰς Εὐρώπην μετὰ τῆς πρῆγκηπίσης Σοφίας, διεσκέδαζε τὸν καιρὸν τῆς εἰς τὰ μάλιστα ἀποπερὶστα καὶ ἀξιοθέατα μέρη ὅθεν διήρχοντο, καὶ τὸ ἐσπέρας ἀποσυρομένη μόνη ἔγραφε εἰς ἰδιαιτέρον λεύκωμα τὰς ἐκ τῶν διαφό-

ρων ἀντικειμένων ἐντυπώσεις τῆς.

— Καὶ ὅταν ὁ Μιχαῆλ, μετὰ τὴν ἐπιστοφὴν μου εἰς Ἀθήνας, μ' ἐρωτήσῃ, διελογίζετο, τί ἔκαμα, ποῦ ἱταξείδευσα, καὶ πῶς διεσκέδασα, θὰ τῷ δώσω εἰς ἀπάντησιν, ὡς πιστὴ φίλην, τὸ λεύκωμα τοῦτο, ἔνθα θὰ εὕρῃ καὶ τὴν ἐλαχίστην λεπτομέρειαν πάσης μακρὰν αὐτοῦ διανουθεσίας στιγμῆς.

Ὁ Μιμίκος, ὡς ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος ἱστορικοῦ διηγήματός μας εἶπομεν, ἦτο διδάκτωρ τῆς ἱατρικῆς. Τὸ βέβαιον δὲ εἶναι, ὅτι αἱ πρὸς τὴν Μαίρην σχέσεις του εἶχον σπουδαίως χαλαρώσει τὰς πρὸς ἀποκατάστασιν καὶ τοῦ μέλλοντός του φροντίδας, μελέτας καὶ τάσεις του.

Ἀφ' οὗτου εἶχον γνωρισθῆ, ἰδίως δὲ ἀφ' οὗτου αἱ ἐρωτικαὶ αὐτῶν σχέσεις εἶχον καταλάβει τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν του πολὺ ὀλίγον κατεγίνετο εἰς τοιαύτας σκέψεις. Ἦδη ὁ μὲν, ὅτε κατ' ἀνάγκην εὕριθη μόνος καὶ μακρὰν τοῦ ὄντος

είκνουν, όπερ άπερρόφα πάσαν ικμάδα τής προόδου του, τό πράγμα διέφερε και άναποδράστως ό νους του έπέδωθε εις τήν βελτίωσιν τής θέσεώς του.

—Αυπούμαι πολύ, έλεγεν ήμέραν τινα τῷ φίλῳ αὐτοῦ Συνοδινῷ, ότι δέν έχω έπαρκή τά χρηματικά μέσα νά μεταβῶ εις Εὐρώπην καί τελειοποιθῶ εις τήν επιστήμην αὐτήν ήτις τοσούτον μεί άρέσκει και τοσούτων ώφελειῶν τῇ ανθρώποτητι δσημέραι καθίσταται προζενος. Ὁ πατήρ μου έχει πλήρη τήν πρὸς τοῦτο διάθεσιν, άλλ' άδύναται νά έπαρμίσει εις τόσα έξοδα, όσα άπαιτοῦνται.

—Ναί, φίλε μου, τοῦτο θά ήτο σωτηρία σου, άν κατορθούτο, τῷ άπλήτῳ εκείνῳ. Ἀλλά, δέν είναι δυνατόν νά σταλῆς ώς ύπότροφος τής Κυβερνήσεως, τοῦ Πανεπιστημίου, ή δι' άλλου τινός μέσου;

—Άδύνατον, αγαπητέ μου, τά έσκεψήμεν όλα μετά τοῦ πατρός μου. Είναι άδύνατον, ή μάλλον είναι δυνατόν, άλλ' άπαιτοῦνται ισχυρά πολιτικά μέσα. Ὡς γνωρίζεις δέ, σήμερον ή πολιτική θριαμβεύει. Ἐχεις φίλους και συγγενείς ύπουργούς και βουλευτάς; κατορθώνεις τό πᾶν, είσαι ισχυρός κομματάρχης; έπιβάλλεις. Δέν είσαι; χάνεις, καταστρέφεις. Σήμερον είναι εποχή τῶν φαύλων! ίδού τό πᾶν.

—Ναί και άδικούνται οι ίκανοί και μαραινεται ό ζήλος τῶν εύφων. Ἀλλά τέλος πάντων δέν θά πάσῃ ή άθλια και καταστρεπτική κατάστασις αὐτή;

—Δέν βλέπω θεραπειάν. Ἴσως είναι έργον τής μελλούσης γενεᾶς.

—Ἀπελπιστικόν. Καί τί άπεράσεις λοιπόν νά κάμῃς;

—Θά καταταχθῶ, φίλε μου, εις τόν στρατόν και θά γείνω στρατιωτικός ιατρός. Οὕτω δέ μόνος και εις τάς ίδίαις δυνάμεισ στηρίζομενος, θά προσπαθῶς νά καταστῶ ώφελιμος και τῇ πατρίδι και τῇ οικογενείᾳ μου, όσον δύναμαι.

—Ναί, αλλά τήν Μαίρην σου δέν συλλογίζεσαι; τί θά τήν κάμῃς; θά τήν στεφανώθῃς;

—Ἀχ! τί νά σοῦ εἴπω, φίλε μου, περὶ τοῦτου οὔτε έγώ οὔτε αὐτή έσκεψήμεν έτι, είναι αλήθεις ότι αγαπώμεθα άλλ' αγαπώμεθα ώς άδελφοί... οὐδέν πλέον.

—Καλά, άλλ' έπειτα, τό άποτέλεσμα; τά πράγματα δέν δύνανται οὔτω έπ' άπειρον νά βαίνουσι, και όφείλεις νά σκεφθῆς, ή νά τήν στεφανώθῃς, ή νά τήν εγκαταλίπῃς πριν ή φθάσῃ εις τό άδιέξοδον.

Ὁ Μιμίκος δέν άπήντησεν εις ταῦτα, άλλ' έσκίεπτο σύννους.

—Ναί, έχεις δικαίον, φίλε μου, είπε, πρέπει νά σκεφθῶ καλύτερον, ώριμώτερον και άνδρικώτερον.

—Ἀ! πόσον είμαι παιδίον! έξηκολούθησε μετά μικρόν, παρσούρην, παριφέρην, ήμαρτον... ναί, πρέπει νά μεταβάλλω βίον.

Και άποχαιρετήσας τόν Συνοδινόν, έλαβε τήν πρὸς τήν οίκίαν του άγούσαν λίαν σύννους και μελαγχολικός.

Ὁ Μιμίκος ήδη εύρίσκειτο πρό φοβεροῦ διλήμματος. Ἐί όφείλει νά πράξῃ; ή νά εγκαταλίπῃ τήν Μαίρην και νά έπιδοθῇ εις τήν μελέτην και άποκατάστασιν του ή νά εγκαταλίπῃ τό δεύτερον και νά εξακολουθῇ άφοσιωμένος εις τό πρῶτον; Καί τά δύο, ήτο πράγμα άδύνατον, διότι τῷ έλειπεν ή ήσυχία και ό άπόλυτος νους. Μετά πολλὰς τέλους σκέψεις και τρομεράν κύμανσιν άπεράσισε νά λησμονήσῃ επί τοῦ παρόντος τήν Μαίρην, ήτις έλλως τά άπουσίαξεί και δέν τῷ εἶδετο άφορμη ν' άπασχολῆται έπ' αὐτῆς διαρκῶς, και διότι βαθμηδόν ήλάττουτο έν έαυτῷ τό κατακρατοῦν αὐτόν αίσθημα τοῦ πάθους.

Ἐτέρα δέ τις σκέψις τόν άπησχόλει ένίστε και τοῦτο δέν ήτο κακόν. Ἐσκέπτετο, ίνα κατά τό διάστημα τής άπουσίας τής έρωμένης του μελετᾷ άκαταπαύστως, εκμάθῃ τήν Γερμανικήν, και εισέλθῃ εις τό στρατιωτικόν στάδιον, ώστε μετά τήν έπάνοδον αὐτῆς ή Μαίρη και τόν ίδῃ προοδουσάντα, άναπτυχθέντα και τέλειον άνδρα.

Ἀλλά τοῦτο θά κατηνύαζε άρά γε τό έρωτικόν πάθος ύφ'

οὔ άμφοτέροι κατατρώχοντο; Ἀδιάφορον. Τό πεπωμένον άγει άνεξαρτήτως

Ὁ Μιμίκος λοιπόν κατά τό διάστημα τοῦτο καθ' ό εύρησυχίαν και γαλήνην τής ψυχῆς έπέδωθε εις τήν μελέτην τής ιατρικῆς επιστήμης, εις τήν εκμάθησιν τής γερμανικῆς γλώσσης, και ένήργει ώστε νά καταταχθῇ εις τόν στρατόν ως έπίκουρος νοσοκόμος, μολοντί εἶδνατο, άν ήθελε, νά άποφύγῃ τήν στρατιωτικὴν ύποχρέωσιν, διότι ό μεγαλύτερος αὐτοῦ άδελφός ύπηρετεῖ έν τῷ στρατῷ Ἀλλ' έπραξε τοῦτο διότι και τήν πατρίδα αὐτοῦ ήγάπα και τό στρατιωτικόν στάδιον ήθελε ως τό υγιέστερον έπάγγελμα έν τῇ παρούσῃ καταστάσει τής κοινωίας, και διότι τῷ ήρθε κέ τό κλάδος οὗτος και ένόμιζεν, ότι έν αὐτῷ ή εις πᾶν άλλο στάδιον εἶδνατο κάλλιον νά προοδεύῃ και νά διαπρίψῃ.

Κατά τάς άρχάς τοῦ Ἰουνίου λοιπόν τοῦ παρελθόντος έτους κατατάχθη εις τόν στρατόν ως άπλούς στρατιώτης και μετά τρεῖς μήνας ένγένετο έπίκουρος νοσοκόμος. Περὶ δέ τάς άρχάς τοῦ Οκτωβρίου προήχθη εις δοκίμον ιατρόν. Εις τό στάδιον τοῦτο ήυδοκίμει πολύ και προώθει, παρῆ πάντων δέ τῶν φίλων του και συναδέλφων του ήγαπᾶτο, όχι τόσον διά τόν ζήλον του και τάς καλάς εκδουλεύσεις άς παρῆεν ύπηρετῶν έν τῷ στρατιωτικῷ νοσοκομείῳ, όσον διά τήν καλήν συμπεριφορὰν του, τό μελιχλίον του χαρακτήρος και τό ύποχρεωτικόν τῶν τρόπων του.

Ἦδη ό Μιμίκος ήτο άφιερωμένος έντελῶς εις τήν ύπηρεσίαν. Καθ' όλην τήν ήμέραν κατεγίνετο έν τῇ εργασίᾳ και μόνον πρὸς τό έσπέρας μετέβαινε χάριν άναψυχῆς εις τούς τῦλους τοῦ Ὀλυμπίου Διός, ένθα συνήνηταν τόν Συνοδινόν και έτερον καλόν φίλον μέθ' οὔ συνεναυτίετο ή χαρακτήρ του, τόν Χρυσήν, νέον καθ' όλα μεμορφωμένον, ειλικρινῆ και πιστόν μεθ' ών συνωμίλει και συνεζήτητε ελευθέρως περὶ παντοίων άντικειμένων, ένίστε δέ και εξετέλουν μακρινούς περιπάτους έξω τῆς πόλεως. Καί οὔτω παρήρχοντο αἱ ήμέραι χωρίς οὐδέποτε ή Μιχαήλ νά αναφέρῃ τι εις τούς φίλους του περὶ τῆς Μαίρης, άλλ' οὐδέ και οὔτοι τῷ ύπενθύμιζον τούτοῦν τι. Αἱ διμιλίαι των πάντοτε περιεστρέφοντο εις άλλα ζητήματα.

Είχε τόσον εύκόλως ό Μιμίκος λησμονήσῃ τήν φίλην του εκείνην πρὸς ήν είχεν ήμισε αιώνιαν πίστιν και άφοσίωσιν ή ή μικρά αὐτῆς άπουσία είχεν έπιφέρει άναποδράστως προσωρινήν λήθην, ή άνγκαστικὴν σιωπήν εις τήν καρδίαν του; Ἢ τό ίδίωμεν παρακατιόντες.

(Ἐπειτα συνέχεια.) Ροῦς.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Θέατρον Παράδεισος.

ΦΡΟΥ-ΦΡΟΥ. Διά τοῦ ωραίου δράματος τοῦ Μειγιά και Ἀλεβῦ ήγισε τῶν παραστάσεων τῆς, κατόπιν πολυμήνου άπουσίας, ή έξοχος και άπαράμιλλος έν Ἐλλάδι καλλιτέχνης κυρία Εὐαγγελία Παρασκευοπούλου. Αἱ Ἀθηναίειον αισθανθῆ τήν στήρησιν τῆς διακεκριμένης καλλιτέχνης, ήν καυχᾶται τό ήμέτερον περιόδιον, ότι πρώτον αὐτό έγνώρισεν εις τό έλλην. δημόσιον διά τῆς περιέρου αὐτῆς και άπλήστως άναγνωσθείας σκιαγραφίας τῆς. Ἦδη επαναβλέποντες αὐτήν έν τῷ θεάτρῳ έν φ πολυτιμῶς ήρατο πῆρου δάφνας, τήν χαίρετίζομεν μετ' ίδιαζούσης δλας χαρᾶς, διότι θά έπισυρωμεν έν αὐτῇ τήν καλλιτεχνικήν εκείνην απόλαυσιν, εις ήν μόνη αὐτή γνωρίζει νά μιμῆ τάς ήμέτερας ψυχάς.

Ἡ κ. Παρασκευοπούλου εργαζέται έν νέῳ θιάσῳ, όν διεσώθει ό διακεκριμένος ήθοποιός κ. Γεώργ. Πετρίδης, και όστις περικλείει πολλὰς νέας έλλιπας τοῦ έλλ. θεάτρου. Ἰδία ό κ. Εὐτύχιος Βονασέρας έν τῇ φυσικότητι και εύγενεί παραστάσει, όπερ τόν διακρίνει ύπισχείνεται δρᾶσιν εύτυχῆ κατά τόν άγωνα, όστις τόν άναμείνει, τοῦ συναγωνισμοῦ και τῆς άμίλλης. Ἐπίσης ή κ. Λαζαρίδου είναι ήδη γνωστή, δύο δέ νεαραί ήθοποιοί, ή Ἀγαθῆ Γεωργίου και ή Τερψιχόρη Ράινγγι αἰμαλωτίζουν πολλὰν τὰς συμπαθείας διά τό άφελές και εύχαρι τῆς ύποκρισεως

και τήν πλαστικήν εύμορφίαν. Ἐν τῇ Φροῦ-Φροῦ ή κυρία Παρασκευοπούλου ένόησεν άριστα τόν χαρακτήρα και άπέδωκεν αὐτόν κατά τό πνεῦμα τοῦ συγγραφέως, καιά δέ τήν μετά τῆς άδελφῆς τῆς έριδα άναδεικνύσει θαυμασία. Καί ό κ. Πετρίδης ως πατήρ και ό κ. Εὐτύχ. Βονασέρας ως Βαλκᾶ; και ό κ. Ν. Παδόδρομος, όστις εις τήν δ' πράξιν εκτίκτως έπέτυχε, συντέλεισαν όσως ή παράστασις διεξαχθῆ άνταξίως τῶν προσδοκίων, άς έπί τοῦ θιάσου στήριζει σφοδρῶς τό Ἀθηναϊκόν κοινόν. Ἐν δέ τῇ Ο-ΔΕΤΤΗ ή κ. Παρασκευοπούλου και κατά τάς τέσσαρας πράξεις εδειχθῆ—και τό λέγομεν, κρίνοντας ταύτην αὐστηρῶς—ύπερτέρα εαυτῆς. Ὁ χώρος δέν έπιτρέπει νά εισέλθωμεν εις λεπτομερείας εἰ-δῶ, θ' άπεδεικνύετο ή έκτακτος αὐτῆς ύποκρισις. Ἀλλ' όφείλομεν νά εξάρωμεν ίδιᾶ τῆν α' και γ' πράξιν, καθ' ήν ήσασο θρίαμβον πραγματικόν. Δέν έξινεν άνθρωπος οὕτινος δέν ήγρηθη τό βλέμμα, δέν συννηνῶθησαν αἱ χεῖρες εις κινήσεις γελοίας. Εις τό δράμα τοῦτο, όπερ έχει παραδόξως μεταρρησθῆ κάλλιστα, δλα τά πρόσωπα ήμιλλήθησαν έν τῇ έπιτυχίᾳ. Σπανίως έν Ἐλλήν. θιάσῳ εξεδηλώθη τοιαῦτη ήρμονία εκτελέσεως έργου.

ΜΗ ΒΙΑ. Ἀνεμίγησεν ή κ. Παρασκευοπούλου διὰ τῆς «Μηδεια» τόσ πρότας ήμέρας τῆς θριαμβευτικῆς περιουσίας; έμφανιστικῶς τῆς, καθ' ήν ήρξασο εκπλήσσομεν ήμάς ό θριαμβος; τῆς δραματικῆς ιδιοφυίας τῆς. Διότι ή τραγικότης τῆς κ. Παρασκευοπούλου έν τῇ «Μηδείᾳ» αἰρεται αληθῶς εις τό ακρότατον σημείον. Κατά τήν προηβητικήν έν ταῦτοις παραστάσιν ύπελείφησεν τῶν περιστασιῶν διδάσκαλιῶν άλλοτε. Ἰπαιζειν αὐτήν άριστοτεχνικώτερον έσως όφείλεται τοῦτο εις δυσθυμίαν ένεκα σκηνικῶν ελλείψεων, εις άς πρέπει ν' άποδωτόμεν και έτερόν τι έπεισόδιον, όπερ δέν παρήλθεν άπαρτηρήστον. Ἐνφ έν τῇ τελευταίᾳ πράξει ήτο έτοιμῆ νά φουεσθῆ, τό εσωτερικόν παραπέτασμα δέν άνασύρεται έπαρκῶς άμέσως, άφ' ύψηλοῦ ισταμένην, κραυγάζει απότομος, διακόπτουσα τήν φράσιν, πρὸς τόν φροντιστήν, ένφ οι θεαταί κεχνητός προσπαθῶν νά πεισοῦν μήπως τήν διάτονον εκείνην κραυγήν έσπενδόνισιν εξακολουθοῦσα νά παίζῃ τήν Μηδειαν. Ταῦτα διακοπαι δεικναιολογημέναί ίσως, αλλά και σωμαί δυστυχῶς, δέν πρέπει νά γίνονται. Ἐπίσης έχομεν και μίαν άλλην παρατήρησιν νά ύπομῆσωμεν τῇ κ. Παρασκευοπούλου. Ἡ μεταρραξίς τοῦ έργου είναι οίκοτρά μέγχις άφορήτου. Δέν διδαι εις ένα σινδύχποτε επί τέλους νά διορθώσῃ μερικὰς σολοίκους φράσεις; Οὕσιῶς πολλοίς τό άεσυχον και ακαλιεθῆστον τῆς μεταγλωτισσεως έλαττοί τό κάλλος τῆς ήθοποιίας. Ὁ κ. Βονασέρας ως Ἰάσων ήγωνίετο μεταξύ έπιτυχίας και μετριότητος, ό άλλως κάλλιστος οὔτος ήθοποιός. Ἡ έλλειψις έν τῷ πρόσωπῳ τοῦ Ἰάσωνος από τοῦ θιάσου τοῦ κ. Κοττοποῦλα ή είναι άρκετά έπαισηθητή.

ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ. Πόσα δέν έγάρρησαν πέρσις επί τρεῖς δλους μήνας περὶ τῆς κ. Παρασκευοπούλου ως Μαργαρίτας Γωτιῆ, τῆς δημοφιλούς, ως τήν κατέστησεν ή μοναδική καλλιτέχνης μας; Ὅ,τι και άν γραφῆ καταντῆ πλέον παλλυλογία. Εἶνε πασιγνώστον ότι Μαργαρίτα άνευ τῆς κ. Παρασκευοπούλου είναι τι άνώπαρτον. Ὁ κ. Βονασέρας ψυχρός πλὴν τῆς δ' πράξεως Ἀς προτέη περισσότερον, ής έννοήσῃ ότι ό Ἀρκίνδος είναι έραστής, οὔ ή άγάπη φθάνει μέχρι λατρείας, μέγχι έμψως. Περὶ τῶν άλλων προσώπων δέν πρέπει νά γίνῃ λόγος. Ὡς πατήρ άρκετά καλός ό κ. Πετρίδης. Τό θεατρον είχε καταληφθῆ εξ έρόδου από τό κοινόν, άνυπομονούτος νά ίδῇ τήν Μαργαρίταν Παρασκευοπούλου.

Θέατρον Ὀμοιοίας.

Ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦτῳ εγκατεστάθῃ ό φίλτατος κ. Διον. Ταβουλάρης, έχων έπαφανή συ εργατίδα τήν δοκιμοτάτην ήθοποιον δεσποινίδα Αἰκ. Βερώνη. Ἐντις τῆς Φροῦ-Φροῦ, έν ή έπιφυλλισομέθα έν προσεγγί παραστάσει νά κρίνωμεν και συγγρίνωμεν τήν δεσπ. Βερώνην, έδδθη ή «Ταρτσούφος» τοῦ Μολιέρου, έν φ πρωταγωνιστεί μετ' έπιθρόνου έπιτυχίας ό λεπτότατος κομικός κ. Σπ. Ταβουλάρης Θελοτικῆ ή κ. Χαρίκλεια Ταβουλάρη εις τήν «Τούχην τῆς Μαροῦλας», ής τό πρόσωπον πρώτῃ αὐτῇ άλλτε ύπεδούθη, άξία δέ συγχαρητηρίων ώς Κρουσάλλω έν τῷ «Ἀγαπητικῷ τῆς Βοσκοπούλας» ή δεσπ. Βερώνη, λαμπρῶς δέ ό Ζάνας. Δεύτερος Παντόπουλος. Ὁ «Ἀγαπητικός τῆς Βοσκοπούλας» ως έργον έχει βεβαίως όχι όλίγα τά μεμπτά. Καί ή ύπόθεσις άπίθανος, και τό έθιμα, άτινα φέρει επί σκηνῆς είσι προβληματικῆς αληθείας και ό χαρακτήρισμός τῶν προσώπων μόνον έν μέρει έπιτυχῆς. Εἶναι σκηναί συνεραμμέναί τόσφ κακῶς, ώστε ν' άπατάται ό κόσμος και νά εύχαριστεται. Μετά τήν «Τύχην τῆς Μαροῦλας» ό κ. Κορομηλάς δέν έφάνῃ τυχρῶς. Ἀλλ' ό,τι μέγχι τοῦδε άπετέλεσε τόν θρίαμβον—άς ονομάσωμεν οὔτω τήν έπιτυχίαν—τοῦ θιάσου είναι.

Ὁ ΑΜΑΕΤ, έν φ διεκρίνομεν έν τῷ πρόσωπῳ τοῦ κ. Α. Ταβουλάρη, καλλιτέγγην όχι κοινόν. Ἐμελέτησε και παρουσίας τύπον, άν όχι ως έφαντόσθη αὐτόν ό μεγαλοφυῆς τραγικός, πάντως όμως προσεγγίζοντα εις άπομίμησιν τοῦ φαντασιώδους ήρωος και ήγητοῦ τῆς μυστηριώδους τοῦ σύμπαντος αληθείας. Πολλά σκηναί

τῆς α' και γ' πράξεως αἰξίζον εκτεταμένην περιγραφῆν. Εἰς τάς στάσεις, τάς κινήσεις, τήν εύστροφίαν, τήν μεταπτώσιν τῆς φωνῆς άπέδωκεν εκφραστικωτάτην τήν μελαγχολικήν και έξαλλον σχεδόν ύπαρξιν τοῦ Ἀμλετ. Τήν περιπάλητον ίδίως φράσιν «έλεύεις, λέξεις» μετ' έξόλου έπιτυχίας άπήγγειλε, ό δέ φόνος τοῦ Πολωνίου έν τῇ αστραπιαίᾳ ταχύτητι τῆς εκτελέσεως άπετέλεσε τόν έπιφανέστερον τίτλον τῆς έπιτυχίας τοῦ κ. Ταβουλάρη. Δύο εύρίσκαμεν σφάλματα έν τῇ έν γένει ύποκρισει. Πρῶτον τήν σφιλερᾶν άπαγγελίαν, και είτα τήν έσφαλμένην γνώμην, ήν εξεδήλωσε τοῦλάχιστον διά τῆς ήθοποιίας άν οὔτως δέν τήν δοξάζῃ, ότι ό Ἀμλετ είναι παρῆρων. Διά τόν περι αὐτόν επί σκηνῆς κόσμον τῶν συμμετεχόντων προσώπων, βεβαίως είναι πρᾶλλός, τοῦτο δέ πλέον ή άπαί λέγεται έν τῷ δράματι. Ἀλλά διά τόν θεατήν είναι έχρηρονέστατος. Ἡ ζήτησις, ή παραφορά και φλογώδης τῆς αληθείας, ή πρὸ τοῦ κόσμου τοῦτου δολερά εκστρασίς λιαν έπηρεάζει τόν Ἀμλετ, αλλά και δέν κλονίζει τό κράτος τῆς διανοίας οὐδ' έπ' ελάχιστον. Ὁ κ. Ταβουλάρης ως Ἀμλετ όλιγον ύπελείπετο εις τινὰς σκηνῶν, οἱ κ. Ταβουλάρης, ώς εύγαρίστως μανθίνομεν ύποδοθήσεται κατά τήν έφετινήν περίοδον και άλλους τέσσαρας ήρωας Σαξσηρειῶν τραγωδιῶν. Τόν Ὁθέλλον, τόν Ἐμπαρον τῆς Ἐνείας, τόν Βασιλέα Αἰή και τόν Μάκθεθ. Οἱ χαρακτήρες οὔτοι είναι γνωστόν, οἱαν βεβαίαν μελέτην άπαιτοῦσι. Τόν κ. Ταβουλάρην τόν θεωροῦμεν ίκανόν πρὸς τοῦτο.

Τό πρόσωπον τῆς Ὀφηλίας, τοῦ όνειρώδους αὐτοῦ πλάσματος πρὸς ό μόνον τῆς άνήθ, άτινα τόσον άγαπᾶ δύναται νά συκραθῶσιν, ύπεκρήθη ή δεσποινίς Βερώνη. Καί τοι ή χαρακτήρ τῆς Ὀφηλίας διηρηνηυῆ πραγματικώτερος, οὔχ ήττον ή εύελπισ ήθοποιός κατά τάς στιγμάς τῆς παραφροσύνης συνεκέντρωσε άπληστον τήν προσοχήν τοῦ κοινού. Τό συνεκράτησε, τό καθήρυσε διά σκηνῆς δι' ήν κατέβαλεν αληθῶς πάσαν τήν δύναμιν τῆς ύποκρισεως. Ἀπό τήν δεσποινίδα Βερώνη ήτο άδύνατον, πλέον ή άδύνατον ν' άναμεινωμεν έντελεστέραν, έξοχωτέραν ύποκρίσιν. Αἱ στάσεις τῆς ήδύνατο νά έμπνευσουν ποιητήν, αἱ κωμικόμεναι κραυγαί, ή νευρικῆ τῶν μυῶν σύστασις, τό νευρώδες, άπλανές τῶν οφθαλμῶν, ή τρομώδης έπισθοχώρησις, ή διά τῶν χειρῶν περιβόλῃ τῆς παμούδης κεφαλῆς ήσαν σκηνικαί έντέλειαι. Ἡ δεσπ. Βερώνη οὔτω παίζουσα διέτρεχε τόν κίνδυνον ή νά άσποκῆσῃ τῆς έπισυφημίας τήν ύπόκωπον κρυγήν ή τοῦ γελοίου ν' άσπράξῃ τόν καρχασιόν. Τῇ συγγρίρωμεν διότι έτυχε τοῦ πρώτου. Εἰς λεπτομερείας τινὰς εδειχθῆ κοινή ήθοποιός. Εἰς τάς στιγμάς όμως τῆς παραφοράς εδειχθῆ καλλιτέχνις. Ἐνωοῦμεν νά λέγωμεν άψιμμήτονον τήν αληθειαν, προκειμένου μάλιστα περὶ τῆς δεσπ. Βερώνης, ήν ειλικρινῶς εκτιμῶμεν και πολλά παρ' αὐτῆς ή έλλ. σκηνῆ έπίξει. Ὅ,τι γράφομεν άς τό θεωρητῆ ής τήν πρώτῃν εξ ήμῶν προσερχομένην όμολογίαν έπιτυχίας, εξ ής δύλαται ν' άμυσθῆ καταφανή ένδοξίαν ειλικρινείας

Θέατρον Τόσχα.

Ἐν τῷ νεοδητῳ και κουφοτάτῳ τοῦτῳ θεάτρῳ τῆς οδοῦ Σταδίου, έν φ πέτος εγκατεστήθη ό πολυί κ. Παντόπουλος, ό μέγας τοῦ γέλωτος καθηγέμων και εισηγητής και έργιτης τῶν κομειούλιων θριαμβεύει καθ' εκάστην νύκτα, ίδίως ως Μάρμπκ Ανάροδος, Καπετάν Γιακουμῆς και εις άλλας μονοπρακτικὰς κωμωδίας. Ὁ θιάσος τοῦ Παντοπούλου κλπ. άτφαλίξει καθ' όλον τό έτος τήν έπιθυμίαν τοῦ συρρέοντος κοινού, εύρίσκοντος άναψυχῆν εις άμμήτους σκηνάς, ά; επί σκηνῆς μετά τέχνης περιτῆς εκτυλίσει ό κ. Παντόπουλος, έχων δοκιμῶς συνεργάτας και συνεργάτιδας, κάλλιστα δ' έπραξεν εγκαταλείψαι τό δράμα. Ὁ θιάσος, ως πληροσφροῦμεθα, έχει πολλά νέα έργα έρέτας νά διδάξῃ και έπιζόμεν, ότι οὔτος θέλει πάντως δοκιμῆσῃ τὰς προσδοκίας τοῦ κοινού. Ἐλλείπει χώρον θέλομεν εκτενέστερον προσεχῶς γράψῃ περὶ τοῦ θιάσου τοῦτου και τῶν νέων διδχθησομένων έργων. Δικ.

Οἱ τρεῖς ήρωες τῆς Ἐλληνικῆς Σκηνῆς, Εὐγ. Παρασκευοπούλου, Σπ. Ταβουλάρη και Ε. Παντόπουλος.

Ἰπό τόν άνωτέρω τίτλον θέλομεν προσεχῶς δημοσιεύσει έν τῇ «Φύσει» αληθεῖς βιογραφικὰς σκιαγραφίας τῶν όπερ τῆς προόδου τῆς Ἐλληνικῆς σκηνῆς μοχθητότων ήμέτερον τριῶν κορυφαίων καλλιτεχνῶν, μετά τῶν εικόνων αὐτῶν, ως και ένδιαφερούσας τινὰς σημειώσεις άφορώσας εις τό έλληνικόν θεατρον και τά άναδιβαλλόμενα επί τῆς σκηνῆς νέα έργα τῶν ποιητῶν και τῶν μαε, έγοντας δ' έλλπίδες ότι οὔτω θέλομεν παραρῶσιν έν τῇ ήδη άναγνωμένην ήμέτερά σκηνῆ ταπεινάς μὲν, άλλ' αληθεῖς και ειλικρινεῖς εκδουλεύσεις, μέγχιως συντελούσας εις τήν άποκάθαρσιν τοῦ επικρατοῦσῶν συγκεχυμένου ιδεῶν και πασιθῆσεων, άδικουσῶν συγγραφῆς και καλλιτέγγης, και παραδραπτουσῶν οὔκ όλίγον τήν άνάπτεισιν και πρόδον τοῦ Ἐλλήν. Θεάτρου, έτι δέ και εξαντλοῦσῶν τήν ύπομνήν τοῦ Ἀθηναϊκοῦ κοινού, όπερ, άπηρόδης πλέον παριστάμενον ένάντιον σκηνῶν, ήθοποιῶν και έργων άναξίως τῆς άναπτύξεως αὐτοῦ και τῆς εύγενούς ύπομνής του. Ροῦς

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΤΟΥΡΝΙΑΙΡ

Διευθυντής και ιδιοκτήτης του Ιπποδρομίου.

Ο κ. Φίλιππος Τουρνιαίρ, ούτινος την εικόνα δημοσιεύομεν ξαντί, είναι διευθυντής και ιδιοκτήτης του Ιπποδρομίου, όπερ κατά πρώτην φηράν έρχόμενον νύν εις Αθήνας, τσοούτον καταθέλγει καθ' έσπέραν τούς κατοίκους αυτών διά των ποικίλων και αξιοθεάτων Ιπποδρομικών και γυμναστικών θεαμάτων, ώστε εγκαταλείπει ευμενεστάτας αναμνήσεις. Έν αυτώ ύπηρετούσι επτά τέκνα του, άρρενα και θήλεα, μεταξυ των όποιων αι συμπαθείς δεσποινίδες Έλίζα και Τερέζια, αιτίνας εκτελοούσι περιεργότατα γυμνάσια και παίγνια τέχνης και ισορροπίας και τά δύο μικρότερα, ιδίως τό χάριστάτον επταετές κοράσιόν του, εκτελοούσι λίαν αξιοθαύμαστα και επικίνδυνα άκροβατικά και ιππικά γυμνάσματα, προκαλούντα επανειλημμένως έπευφημίας και χειροκροτήματα των θεατών.

Ο κ. Τουρνιαίρ είναι γνήσιος τύπος τής μεσημβρινής Γαλλίας (Grenoble) Από τριών ετών ηλικίας ήσκειτο εις τό άγγλιστί λεγόμενον Sport, από φυσικής κλίσεως και εξ αίκογενειακής ανατροφής. Από 15 δε ετών ηλικίας ήρξαστο καταρτίζων επιτυχώς θιάσους, περιηγόμενος τάς κεντρικώτερας πόλεις τής Αγγλίας και Ισπανίας, ένθα άνεξωπύρου διά των έργων του τόν προς τάς Ιππικάς διοτάς ζήλον των κατοίκων.

Έν Αγγλία ένυμφεύθη άρίστην δεσποιναν, εξ ής απέκτησεν πέντε θυγατέρας και τρείς υίους πάντας εξασκήσας, και άριστα εκγυμνάσας μετά μοναδικής τάξεως και ευπειθείας έν τή ύπ' αυτώ διατηρουμένω Ιπποδρομίω, ένθα από μικράς ηλικίας κατάγουσιν επαινους, θριάμβους, και άριστεία. Έν Κωνσταντινούπολει διέμεινεν ισχάτως διαρκώς επί τετραετίαν, τιμηθείς, αυτός μέν υπό του παρασήμου Μεδζιτιέ 4 τάξεως, πάντα δε τά τέκνα του υπό του χρυσού μεταλλίου των Καλών Τεχνών.

Τήν Ελλάδα πρώτην φοράν επισκέπτεται ήδη θιάσος Ιπποδρομικός τσοούτον αξιολόγως καταηρτισμένος και άποτελούμενος εκ 35 προσώπων και 20 ίππων, γεγυμνασμένων παρά του ίδιου κ. Τουρνιαίρ. Τό δε Αθηναϊκόν κοινόν ευμένως εκτιμήσαν τήν άξίαν αυτών προθύμως και άθρόον καθ' έκάστην συρρίει εις τάς όντως πρωτοφανείς και περιεργότατας ταύτας παραστάσεις των.

φομεν.— Π. Γ. Ζ. Μεσσήνη. Έπιστολή ελήφθη. Σάς έγράψαμεν. Αναμένομεν άπάντησιν και συνδρομητάς.— Α. Σ. Βουκουρέστιον. Συνδρομή φίλου ελήφθη. Ερχριστούμεν.— Η. Κ. Σέρρον. Έπιστολή με συνδρομής ελήφθησαν. Ευχαριστούμεν, γράφομεν.— Γ. Φ. Γιούγθερον. Δελτάριον ελήφθη. Φύλλα και άποδείξεις άποστείλαμεν. Αναμένομεν ώς γράφομεν.— Γ. Κ. Μερσίταν. Λύσις ελήφθη, άλλ' άπάντησις εις τά γραφόμενά μας ουχι. Αναμένομεν.— Κ. Β. Θεσσαλονίκην. Έπιστολή ελήφθη. Ελάβομεν ύπ' ύψει γραφόμενά σας και γράφομεν.— Μ. Κ. Φάραλα. Έξητέσαμεν ταχυδρομείον και έβεβαιώθημεν ότι βιβλίον άποστάλη, γράψτέ μας, άν δεν ελήφθη μέχρι τούδε άποστείλαμεν έτερον.— Ι. Σ. Π. Σέρρον. Άγγελια ελήφθη. Φροντίζομεν διά μερικούς, ήσυχείτε.— Α. Σ. Βουκουρέστιον. Έπιστολή και περιεχόμενα ελήφθησαν. Ευχαριστούμεν. Λίαν προσεχώς γράφομεν, και ζητούμεν συγγνώμη, διότι ένεκα πολλών ασχολιών μόχθων και κόπων έβραδύναμεν εις εκτέλεσιν παραγγελίας σας.— Κ. Κ. Φενεδν. Έχει καλώς, ήσυχείτε.— Α. Κ. Βαρβολομζό. Δελτάριον ελήφθη. Έχει καλώς, ήσυχείτε.— Μ. Κ. Σμύρνην. Έπιστολή ελήφθη. Αναμένομεν ώς γράφετε ιδιικήν σας και έτέρων δύο.— Ι. Σ. Δαρδανέλια. Δελτάριον ελήφθη. Έχετε πληρέστατα δίκαιον. Συγγνώμη γράφομεν λίαν προσεχώς.— Δ. Β. Ολερτίτσαν. Ζητούμενον αριθμόν σας άποστείλαμεν.— Ε. Κ. Πύργου. Έπιστολή ελήφθη. Έχει καλώς ήσυχείτε.

“ΝΕΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ”

Νέας έγχεριτου έφημερίδος, πολιτικής και φιλολογικής άγγέλλεται έν Βουκουρεστίω ή έκδοσις από τής προσεχούς έβδομάδος. Φέρει τόν τίτλον «Νέοι Σύλλογοι», θα διαθύνεται δε υπό του ευπαιδευτού νέου κ. Κωνστ. Ν. Ράδου, γνωστού παρ' ήμιν εκ πολλών έργων, ιδία δε τής έκτάκτως επιτυχούς μεταφράσεως αυτου τής Ιστορίας του ναυτικού των αρχαίων Έλλήνων, του περιφήμου έργου του Jurien de la Graviere. Οι «Νέοι Σύλλογοι» εκδιδόμενοι εις διπλούν και μέγα σχήμα θα χρησιμεύουν ως διεθνής επιθεώρησις, δημοσιεύοντες μετ' επιμελείας συντεταγμένα πολιτικά άρθρα, ειδήσεις εξωτερικάς, ανταποκρίσεις εκ πολλών μερών, φιλολογικάς και καλλιτεχνικάς κρίσεις, διηγήματα έν επιφυλλίδι, μελέτας εθνολογικάς και Έλλην όμοίας φύσεως ενδιαφέρουσας όλην. Η σπουδαιότης τής ύπάρξεως τσοούτου ανεκάρητου και σοβαροφύλλου έν Κράτει, μεθ' ου ταύτότης μάς συνδέει συμφερόντων, είναι αναμφίρητος, περί τής έντελοϋς δε επιτυχίας του έργου έγγυώνται ήμιν του τε διευθυντου και των συντακτών ή έγγνωσμένη εύρυμάθεια και ό μετ' επηγνώσεως πατριωτισμός. Τάς τακτικάς ανταποκρίσεις των «Νέων Συλλόγων» άνέλαβον, ευγενώς άποδεχόμενοι τήν έντολήν, έν Παρισίους μέν ό κ. Άλ. Φιλαδέλφους, έν Αθήναις δε ό κ. Δημήτριος Ι. Καλογερόπουλος, ό μέχρι τούδε έν τή «Πατρίδι» του Βουκουρεστίου εύδοκιμώτατα συνεργασθείς διά σωρείας φιλολογικών ανταποκρίσεων και ό ευέλπις νέος κ. Στέφ. Ράδος, ως προς τό πολιτικόν μέρος.

Τή νέα συναδέλφω εύχεται ή «Φύσις» πλήρη επιτεύξιν το υ έθνωφελεστέρα του σκοπού τής.

ΑΔΑΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ “ΦΥΣΕΩΣ”

Π. και Μ. Δολεάνδρειαν. Δελτάριον και 5 δρ. ελήφθησαν. Φύλλα άποστείλαμεν. Έχει καλώς.— Θ. Κ. Κέρκυραν. Έπιστολή μετά περιεχομένων ελήφθη. Ευχαριστούμεν πολύ. Προσεχώς γρά-

Η ΦΥΣΙΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ
ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Διά τό έξωτερικόν	φρ. χρ. 12
Διά τό έσωτερικόν	δρ. 8
Έξάμνος έξωτ.	φρ. χρ. 7
» έσωτ.	δρ. 5

Πώλησις κατά φύλλα έν τή γραφείω τής «Φύσεως», τοίς πρακτορείοις και τοίς άνδήροις.

Έκαστον φύλλον λεπ. 18
Προηγούμενα φύλλα λεπ. 20

Έκ του Τυπογραφείου ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΟΥ